

Järelähtme Vallavalitsus
kantselei@joelahtme.ee
mailis.ental@joelahtme.ee

Teie 26.02.2026 nr 6-4/1319

Meie 16.03.2025 nr 3-1.60.10.2/2026/1

Jõelähtme valla uute kogukonnavalade moodustamine

Andsite oma 26.02.2026 kirjaga nr 6-4/1319 teada, et Jõelähtme valla üldplaneeringu avalikul väljapanekul 20. novembrist 2025 kuni 31. jaanuarini 2026 laekus kaks ettepanekut uute kogukonnavalade loomiseks:

1. Jägala külavanem on teinud ettepaneku Jägala küla metsad ja jõeäärne riigimets määrata kogukonnavalaks, sest need on sobilikud kasutamiseks nii puhkamise kui ka rekreatsiooni eesmärgil ning seene- ja marjametsadena. Oluline on säilitada ja parandada roheline võrgustiku ala, samas võimaldada inimestel nautida erineval viisil looduses liikumist.
2. Vandjala külavanem ja MTÜ Ida-Harju Puhta Elukeskkonna nimel on teinud ettepaneku Maardu raba ümbrus muuta avaliku huviga alaks, kuna sealses piirkonnas käiakse palju jooksmas, kõndimas, linde-loomi vaatlemas, loodusvaatlusi tegemas. Sealne metsala tuleb valla KAH alade koosseisu arvata kui olulise alana meie valla elanikele puhke ja õppe-eesmärgilise alana. Kogu ala on aktiivne lindude pesitsus-toitumisalad: erinevad kotkad, erinevad vähemalt +15 liiki kahlajad ja kurvitsalised, erinevad kullilised (lookullid, sooloorkullid, väljaloorkullid, pistikulised, kakukulised, rähnid, jpm). Erinevate metsloomade eluala (karud, hundid, ilvesed, mägrad, jpm). Vanast rabalast saaks luua Jõelähtme koolidele vajaliku soo-raba õpperaja, eksponeerides rabade-soode väärtusi, rabelustikku-taimestikku, vääriselupaikadele iseloomulikke looduskooslusi, mis on kõik antud rabas olemas. Teeme RMK-le ettepaneku õppe-eesmärgilise soo-raba õpperaja rajamiseks antud rabasse.

RMK on kogukonnavalade (endise nimetusega kõrgendatud avaliku huviga ala, KAH) valikul lähtunud Metsaseaduse § 43 lõikest 9, mis sätestab, et asustusüksuse lähedal asuva metsa majandamisel kaasab riigimetsa majandaja metsamajandamise tööde planeerimisse kohaliku kogukonna või elanikud. Selleks määrab RMK selliste tiheasustusvalade äärde enamasti üldplaneeringu arutelude käigus kohaliku omavalitsusega kokkuleppel kogukonnavalad, kus raietööde tingimused lepatakse kogukonnaga kokku.

Viimasel ajal on aga üldplaneeringute aruteludel tehtud ettepanekuid kogukonnavalade loomiseks maadele, mis ei täida asustusüksuse läheduse tingimust. RMK ei pea õigeks kogukonnavalasid luua tiheasustusalast eemal ja looduskaitsealadel ning rekreatiivsetel eesmärkidel aladele, kus soovitud eesmärk on võimalik saavutada muul moel. Eriti, kui alal juba kehtivad looduskaitsealad või muud piirangud metsa majandamisele. Sellistel puhkudel kogukonnavalade oma eesmärki ei täida, vaid dubleerib olemasolevaid piiranguid. Kogukonnavalade loomine ei ole õigustatud ka mingite teiste eesmärkide täitmiseks, näiteks planeeritavate õppe-, terviseradade moodustamiseks, maavarade kaevandamise või detailplaneeringute vältimiseks.

RMK on lisaks looduskaitse spetsialistidele võtnud tööle ka metsaökoloogid, kes kõik jälgivad nüüd täiendavalt, et loodusväärtused oleksid hoitud.

Jägala jõe äärsetele metsadele kehtib kalda piiranguvöönd, mis on 100 m. Mets ei paikne asulate läheduses. Roheline võrgustik ja looduses liikumine ei eelda kogukonnavalade tegemist. RMK ei moodusta potentsiaalselt sobilikele rekreatsioonivaladele kogukonnavalasid.

Maardu raba on valdavas osas kaetud looduskaitseliste piirangutega ja asub lähimast asulast Kostiverest üle kahe km eemal. Looduskaitseliste piirangute täiendaval vajadusel tuleb seda taotleda keskkonnaameti kaudu, kes hindab vajadust ja põhjendatust. Kogukonnaala loomine looduskaitseliste piirangute saavutamiseks ei ole õige, eesmärk on teine. Ka võimaliku tervise- või õpperaja moodustamiseks kogukonnaala loomine ei ole õige, selleks on muid võimalusi. Õppe-eesmärgilise sooraba õpperaja võimaliku ehitamise teemal palun ühendust võtta RMK külastuskorraldusosakonna piirkonnajuhi Jaanus Käarmaga, jaanus.kaarma@rmk.ee, tel. 513 9648.

RMK ei pea vajalikuks küsitud kohtades kogukonnaalade moodustamist, kuna tingimused küsitud tegevusteks on muul moel tagatud või ei täida kogukonnaala rajamise eeldusi.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Alar Süda
Kaasamisspetsialist
506 1698
alar.suda@rmk.ee